

MODULUL MOBILIZAREA COMUNITĂȚII

SCOPUL

Consolidarea cunoștințelor asistenților sociali comunitari privind procesul de mobilizare comunitară și modul în care comunitatea poate sprijini dezvoltarea și protecția copilului.

OBIECTIVE

- însușirea etapelor ciclului de mobilizare a comunității;
- identificarea resursele existente în comunitate pentru soluționarea problemelor;
- înțelegerea strategiile de succes și eșec într-un proces de mobilizare comunitară.

DURATA

2,5 ore

MATERIALE NECESARE

- foi flipchart, carioci;
- fișa resursă A.

PAȘI

1. Discuții. *Definirea termenului de comunitate (20 min.)*

Rugați participanții să definească termenul comunitate (3 aspecte generale). Notați sugestiile pe foaie flipchart, sub forma unui păianjen și conchideți asupra definiției termenului. În caz de necesitate, oferiți informații suplimentare (noțiunea de comunitate, mobilizarea comunității, scopul procesului de mobilizare a comunității etc.). (Fișa resursă A)

2. Activitate de grup. *Analiza resurselor și riscurilor comunității (30 min.)*

Pentru început, schițați pe foaia flipchart harta unei comunități:

- verdele indică resursele (instituțiile pentru copii: școala, grădinița, centrul medical, biserica, ONG-uri, organizații private etc.; membrii comunității: persoanele de influență, oameni de afaceri, lideri de opinie, specialiști etc.);
- roșul indică riscurile pentru comunitate.

Formați grupuri a câte 4 persoane, maximum 5 (numărul grupurilor să fie par) și dați-le foi flipchart și carioci.

Instrucțiuni

Grupul 1 – descrieți nivelul de implicare a echipei multidisciplinare în mobilizarea comunității;

Grupul 2 – descrieți nivelul de implicare a Consiliului Local pentru Protecția Copilului în mobilizarea comunității.

Aveți la dispoziție 15 min.

Debriefing

Cum a fost să lucrați în echipă? Cu ce dificultăți v-ați confruntat?

Odată ce grupurile au prezentat rezultate activității în echipă, identificați asemănările și deosebirile dintre răspunsuri și inițiați o discuție în baza deosebirilor.

3. Activitate de grup. Ciclul de mobilizare a comunității (80 min.)

Pentru început, prezentați participanților schema ciclului de mobilizare a comunității. Apoi, fiecare participant să identifice 5 probleme stringente din comunitatea căre-i este parte, urmând să formați grupuri a câte 3.

Instrucțiuni

Pe durata a 10 min., identificați 3 probleme, din cele menționate anterior, specifice pentru toate comunitățile. Apoi, câte o persoană din echipe vor prezenta informația.

Debriefing

Cum ați identificat problemele comunității? Toate comunitățile se confruntă cu probleme asemănătoare?

Rămâneți la o problemă ce incită mai multă curiozitate și o analizați în grupuri a câte 4 sau 5 persoane. Notați răspunsurile pe foaia flipchart.

Instrucțiuni

Pe durata a 30 min., analizați problema și propuneți căi de soluționare. Apelați la următoarele situații:

- cauzele apariției problemei;
- ce urmăriți prin soluționarea problemei?;
- soluții imediate;
- resursele disponibile;
- activități pe termen lung.

Elaborați un plan conform modelului:

Debriefing

Echipele prezintă activitatea și se implică într-un schimb de opinii la nivelul posibilităților de mobilizare a comunității și căile de monitorizare a implementării planului de acțiuni. (Fișa resursă A)

Activitate (ce?)	Mijloace (cum?)	Beneficiari (pentru cine?)	Termeni (până când?)

4. Discuții. Strategii de mobilizare a comunității (20 min.)

Rugați participanții să propună strategii de succes în mobilizarea comunității, notați-le pe foaie flipchart și analizați-le. În caz de necesitate, oferiți informații suplimentare (strategii de succes și situațiile de eșec). (Fișa resursă A)

FOI RESURSĂ

Fișa resursă A

Mobilizarea comunității

Comunitățile dispun de structuri formale sau informale ce contribuie la mobilizarea comunității, pentru a satisface necesitățile cetățenilor. Dacă vrem ca acțiunile desfășurate să fie durabile, trebuie respectate anumite cerințe, precum: existența vieții culturale, menținerea dialogului și implicarea comunității. Aceste situații aproprie oamenii într-o comunitate.

Ce este o comunitate?

Comunitatea reprezintă un grup de persoane ce trăiesc într-un spațiu geografic specific, membrii căruia au activități, tradiții, convingeri, valori și interese comune. Grupurile sunt de natură eterogenă și evoluează în continuu.

Definiția respectivă poate părea, la prima vedere, simplă. În realitate este foarte complicat să integrezi toți membrii comunității într-un proces. De regulă, anumite grupuri se consolidează în detrimentul altora. Prin urmare, se impune studierea interacțiunilor sociale primare ale sentimentelor de apartenență la grup, a scopurilor comune, respectului reciproc, relațiile de rudenie sau prietenie etc. Coeziunea și participativitatea socială necesită tact și spirit critic, precum și o implicare proactivă, flexibilitate și răbdare. Echipa multidisciplinară trebuie să conștientizeze importanța comunității în protecția copilului, pentru a minimaliza factorii de risc și a spori factorii de protecție.

Ce este mobilizarea comunității?

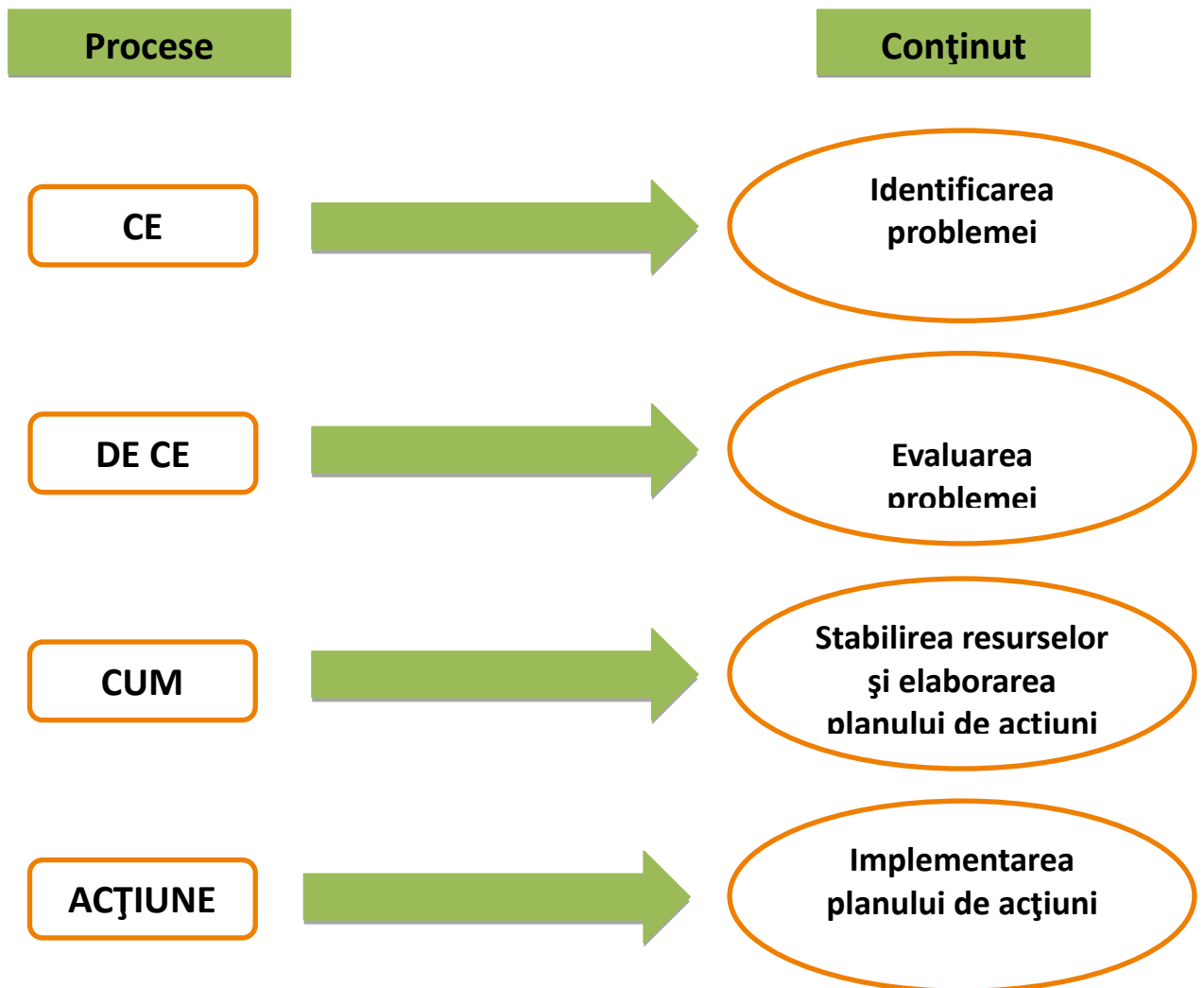
Mobilizarea comunității este un proces planificat, îndreptat spre soluționarea unei probleme, realizat și apreciat de membrii comunității, grupurile și organizațiile din comunitate, pe bază de participare și în mod continuu.

Scopul procesului de mobilizare a comunității presupune implicarea resurselor disponibile în vederea eficientizării procesului de identificare și soluționare a problemelor comunității.

Obiectivele procesului de mobilizare:

- încurajarea comunității în vederea identificării și conștientizării problemelor;
- îndrumarea membrilor comunității întru planificarea și soluționarea problemelor.

CICLUL DE MOBILIZARE COMUNITARĂ

CE?: identificarea problemei

La etapa dată sunt identificate problemele, îngrijorările, frustrările, preocupările membrilor comunității.

Pașii întreprinși:

- informarea autorităților locale despre procesul de mobilizare a comunității;
- organizarea întâlnirilor cu membrii comunității;
- identificarea și utilizarea eficientă a resurselor comunității;
- reexaminarea priorităților.

Metodele utilizate: anunțuri informative; contactarea directă (din casă în casă); informarea comunității; implicarea instituțiilor educative și culturale.

DE CE?: evaluarea problemei

Întrebându-se „De ce”, oamenii își examinează problemele, în contextul identificării motivelor și găsirii soluțiilor.

Pașii întreprinși:

1. Instituirea grupului de inițiativă.

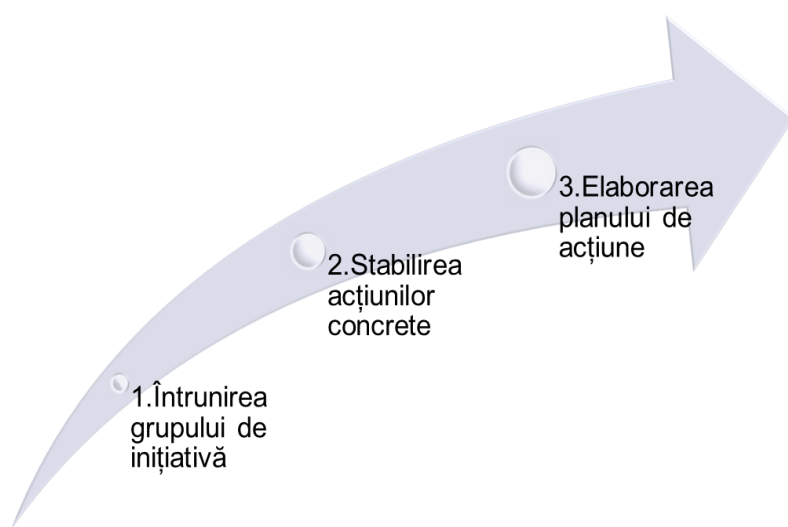
Membrii grupului de inițiativă trebuie să se cunoască reciproc și să aibă încredere unul în celălalt, chiar și atunci când apar divergențe. Să fie preocupați de problemele actuale și să dorească semenilor săi condiții de viață mai bune, să fie conștienți de dificultățile cu care se pot ciocni.

2. Analiza problemei identificate, cauzele apariției problemei etc.

CUM?: stabilirea soluțiilor, resurselor și elaborarea planului de acțiune

Etapă răspunde la întrebarea: Cum am putea soluționa problema și întoarce lucrurile pe un făgaș normal?

Etapele:

Planul de acțiuni include:

- activități, ce vor fi întreprinse întru soluționarea problemei (ce?);
- mijloace, modalități de aplicare a acțiunilor (cum?);
- beneficiarii (pentru cine?);
- termenii, perioada de aplicare a acțiunilor (până când?).

Planul de acțiune implică următoarele situații:

- problema imediată, de mare rezonanță în cadrul comunității;
- modalitățile de soluționare;
- resursele existente;
- așteptările comunității;
- acțiunile întru soluționarea problemei.

ACȚIUNE: implementarea PA

La această etapă trebuie să ținem cont de următoarele aspecte: consecvența în acțiuni; respectarea termenilor; participarea comunității; desemnarea unui coordonator în vederea implementării planului; desemnarea persoanelor responsabile pentru fiecare sarcină în parte.

RECOMANDĂRI

STRATEGII DE SUCCES	SITUAȚII DE EȘEC
<ul style="list-style-type: none">- Iau în calcul diversitatea grupurilor și structurilor comunitare (bărbați, femei, pedagogi, lideri comunitari, autorități, copii etc.), pentru a obține o viziune de ansamblu asupra necesităților și resurselor cu referință la subiectul abordat;- Abordez strategii participative în vederea ajutării comunității în redobândirea forțelor proprii și determinării necesităților și obiectivelor;- Utilizez instrumente și metode specifice pentru colectarea și transmiterea informației (abordarea rurală participativă, mese rotunde, teatrul-forum, expoziții, afișe, pliante etc.);- Asist oamenii în procesul de organizare, raționalizarea ideilor, stabilirea obiectivelor și mijloacelor de reușită;- Asist liderii comunitari și structurile sociale importante din comunitate;- Contribui prin cunoștințe în cadrul atelierelor de formare sau a altor activități de informare;- Încurajez inițiativele comunității și particip, dacă este necesar, la identificarea resurselor;- Încurajez planificarea și luarea deciziilor în rândurile comunității pe calea de jos în sus și nu cele venite de sus în jos;- Consider că toți oamenii dispun de un anumit potențial și încerc să-i susțin și să le pun în valoare talentul.	<ul style="list-style-type: none">- Pretind că înțeleg comunitatea și nevoile sale;- În calitate de specialist, știu mai bine ce trebuie de făcut;- Îmi asum conducerea și acționez cum îmi convine;- Comunitatea nu dispune de resurse;- Lucrez doar cu liderul comunității sau cu o parte a acesteia;- Voi acționa spontan și după bunul meu plac.